

[Arbejdsministeren]

må gå to veje: dels må alle kræfter sættes ind på at få mere produktion i gang, stimulere afsætningen og skabe nye arbejdspladser samt fastholde og udbygge de eksisterende særforanstaltninger, dels må der ske en fordeling af det eksisterende arbejde, herunder med en væsentlig nedsættelse af arbejdstiden. Det er forkert, at en nedsat arbejdstid ikke afhjælper beskæftigelsesproblemerne, for selv om der i den private sektor vil komme en højere produktivitet, er der alligevel plads til nyansættelser. I den offentlige sektor er problemet et andet, her er antallet af arbejdspladser alene et politisk spørgsmål. Det er også forkert, at vi ikke har råd til en arbejdstidsnedsættelse. Derimod er arbejdsløsheden dyr, bl.a. fordi arbejdsevne og ekspertise forringes.

Ligestillingsrådet mener, at hensynet til ligestillingen og børnefamiliernes tarv betyder, at den daglige arbejdstid må sættes ned for alle. Udvidet adgang til deltid anses ikke for et brugbart instrument i ligestillingsbestræbelserne, fordi intet hidtil har vist, at mange mænd er interesseret i deltidsarbejde. Hvis andre peger på, at hensynet til produktionsapparatets udnyttelse medfører et behov for en mere fleksibel placering af den enkeltes arbejdstid i forbindelse med en generel nedsættelse af arbejdstiden, gør ligestillingsrådet opmærksom på, at det vil være foreneligt med ligestillingsbestræbelserne, forudsat at den offentlige service, butikkers åbningstider, trafikbetjeningen m.v. indrettes herpå. Ud over nedsat daglig arbejdstid peger Ligestillingsrådet også på ret til betalt frihed til uddannelse, udvidet barselorlov også for mænd, ret til fravær ved børns sygdom, sabbatår og nedsat pensionsalder som elementer i en arbejdstidspolitik. Mange kvinder hører til blandt de lavestlønnede, og Ligestillingsrådet finder, at det for dem er vigtigt, at en nedsættelse af arbejdstiden sker med en form for lønkompensation.

VI. Regeringens synspunkter.

Regeringen er enig med arbejdsmarkedets parter i, at spørgsmålet om arbejdstidens længde og placering er et overenskomstanliggende. Regeringen ønsker ikke at blande sig heri og har derfor ikke til hensigt at stille arbejdstidspolitiske forslag på baggrund af redegørelsen. Denne har derfor først og

fremmest til formål at medvirke til at lette fremtidige drøftelser på arbejdsmarkedet.

Regeringen har særligt overvejet to af de arbejdstidspolitiske foranstaltninger, der har stået i centrum ved drøftelserne med parterne. Udgangspunktet herfor har været en opfattelse af arbejdstidspolitikken som et instrument, der anvendes bevidst til at styrke beskæftigelsen.

Regeringen er skeptisk over for de beskæftigelsesmæssige og samfundsøkonomiske virkninger af en *nedsat arbejdstid*. Der er tale om en kompliceret beslutning, som næppe uden videre vil virke efter hensigten. Allerede på den baggrund er det udelukket, at det offentlige kan deltage i finansieringen af en arbejdstidsnedsættelse. Regeringen erkender, at en kortere arbejdsdag kan være positiv ud fra nogle bredere synsvinkler, herunder ikke mindst familiepolitiske, men en bevidst fremrykket nedsættelse af arbejdstiden kan næppe bidrage til at afhjælpe ledighedsproblemet. Dette må fortsat ske via den generelle økonomiske politik, der tager sigte på at fremme erhvervenes konkurrence- og indtjeningssevne og styrke produktionen og investeringer i nye arbejdspladser.

Regeringen mener derimod, at hvis der kan forventes positive beskæftigelsesmæssige konsekvenser af arbejdstidspolitiske foranstaltninger, kunne det ske igennem en mere fleksibel *arbejdstidstilrettelæggelse*. En opblødning af de stive arbejdstidsbestemmelser vil give den enkelte lønmodtager mulighed for at vælge en arbejdsdag, der er i overensstemmelse med individuelle ønsker og behov – hvilket bl.a. er væsentligt for børnefamilierne og for de ældre på arbejdsmarkedet. Desuden vil det give virksomhederne bedre mulighed for en optimal udnyttelse af kapitalapparatet og dermed et forbedret grundlag for en konkurrencedygtig produktion og udvidelse af beskæftigelsen.

Det er regeringens opfattelse, at hvis arbejdstidspolitiske instrumenter skal skabe grundlag for en forbedret beskæftigelse, er der formentlig tre betingelser, der skal være opfyldt: Samfundets samlede produktionsapparat skal arbejde i længere tid, der skal skabes muligheder for en øget fleksibilitet, der øger den enkeltes valgmuligheder, og endelig skal der i højere grad åbnes mulighed for, at længden og placeringen af arbejdstiden kan variere såvel fagligt, branchemæssigt og geo-